

УДК 619:615.3

ГОРМОНАЛЬНІ КОНТРАЦЕПТИВИ ДЛЯ СИСТЕМНОГО ЗАСТОСУВАННЯ

І. М. Деркач, к. вет. н., старший викладач, *В. Грабовська*, студентка
Irina1215@ukr.net

Національний університет біоресурсів і природокористування України, м. Київ

Розширення сучасного ринку ветеринарних препаратів характеризується зростанням кількості лікарських засобів, які впливають на сечостатеву систему і статеві гормони, які, згідно з класифікацією системи АТСvet (*Anatomical Therapeutic Chemical classification system*), мають код QG. Сюди відносять протимікробні речовини, антисептики (QG01) та інші (QG02) гінекологічні засоби, гормони статевих залоз і препарати, які застосовуються при патології статевої сфери (QG03) та в урології (QG04), а також для внутрішньоматкового введення (QG52) й лікування дійок та вимені (QG53).

Метою наших досліджень було проаналізувати асортимент зареєстрованих в Україні гормональних контрацептивів для системного застосування у ветеринарній медицині.

З літературних та інших інформаційних джерел вивчали асортимент зареєстрованих в Україні (станом на 1.11.2016) гормональних контрацептивів для тварин системної дії та простежували, у яких лікарських формах вони випускаються.

На національному фармацевтичному ринку гормональні препарати для системного застосування (QG03A) представлено двома групами:

— прогестогени та естрогени, фіксовані комбінації (QG03AA), де діючими речовинами є мепрегенолацетат та етинілестрадіол (QG03AA04 (QA14B — Інші ветеринарні препарати анаболічної дії); «Секс Бар'єр®» — краплі для кішок, краплі для котів, таблетки для кішок та сук, таблетки для котів та псів (ТОВ «НВК «СКіФФ»; ТОВ «НВП «Астрафарм», Російська Федерація);

— прогестогени (QG03AC) з мегестролом (QG03AC05; оральна суспензія «Антисекс» (ТОВ «Норіс», Україна), краплі «Сексінон» (Приватне підприємство «O.L.KAR-АгроЗооВет-Сервіс», Україна), таблетки «Сексстоп» (ТОВ «Нова Плюс», Україна), таблетки «Сексанет» (ТОВ «Бровафарма»), цукрові кубики «Пілкан 5», «Пілкан 20» (ООО «НВП Агроветзащита С.-П.», Російська Федерація) та медоксипрогестроном (QG03AC05; таблетки «МедроПЕТ» (ГПІ СІА, Латвія).

Вітчизняні та закордонні виробники пропонують вищевказану фармацевтичну продукцію у рідких (краплі, суспензії) та твердих (таблетки, цукрові кубики) формах випуску. Діючі речовини взаємодіють з гіпоталамо-гіпофізарною системою тварин. В організмі самців гальмується продукування тестостерону, знижується статеве збудження, агресія, у самок пригнічується секреція гонадотропних гормонів і, як наслідок, не відбувається овуляція, а зміни у слизовій оболонці матки перешкоджають заплідненню. Ці лікарські засоби застосовують для корекції поведінки дрібних тварин та створення оптимальних умов для роботи службових і мисливських собак. Препарат «Сексінон» показаний для синхронізації статевої охоти свиням.

Протипоказано використання вищезазначених препаратів при новоутвореннях статевих органів, цукровому діабеті, сечокам'яній хворобі. Не рекомендується вводити їх нестатевозрілим, вагітним тваринам і в період лактації. За тривалого застосування можливі зміни поведінки, збільшення молочної залози та маси тіла.

Національний ринок гормональних контрацептивів для тварин системної дії, які зареєстровані в Україні (станом на 1.11.2016), представлено ветеринарними препаратами в основному вітчизняного виробництва у формі крапель.